

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Bc. Jana RODOVÁ

Obor: Ped.předš.věku

Název práce v českém jazyce: Projekt na podporu čtenářství u dětí na počátku školní docházky

Název práce v anglickém jazyce: Project to support reading among children at the beginning of their school attendance

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Ondřej Hausenblas

Práce Jany Rodové je objemná. Diplomantka si zvolila důležitý cíl, ale z „provozních“ důvodů jej zúžila: sleduje rozvoj vztahu ke čtení a knize jen po jeden – předškolní - rok, a už nemohla sledovat vývoj dětí dále, v 1. ročníku ZŠ. Je to škoda, ale musíme to respektovat. Za jádro její práce považuji záznamy o růstu čtenářství během osmi čtenářských „lekci“, které se dětmi podnikla. Dokázala si stanovit pozorovací kritéria adekvátní k aktivitám a růstu čtení a dokázala je u dětí pozorovat. Domnívám se, že mnoho času diplomantka ztratila přepisováním definic a výkladů o čtení, čtenářství, čtenářské gramotnosti tam, kde by býval postačoval odkaz do odborné literatury. Bývala by možná získala čas podívat se i do širší palety pramenů: v práci docela schází vymezení čtenářské gramotnosti např. z mezinárodních šetření (PIRLS, PISA), která by dodala diplomantce lepší vhled než jen (jinak ovšem dobrá) kniha Trávníčkova nebo než práce Homolové. Z přepsaných vymezení a výkladů mohla diplomantka aspoň činit nějaké své závěry a záměry vzhledem k chystanému zkoumání dětí. Ojedinele se k tomu dostala až na str. 28, kde vyvozuje závěry o zařazování aktivit. Ale dále zase spíše jen cituje a neukazuje vlastní tvorbu myšlenek kolem toho, jak s dětmi bude číst a sledovat jejich rozvoj. Z přehledu typů knih mohla vyvodit, co z toho plyne pro práci s dětmi, atp.

Rozumím, že diplomantka se potřebovala poctivě obeznámit s pojmy a termíny, a proto přečetla mnohé zdroje. Ale nemusela je do DP doslovně vkládat, ušetřila by lesy. A bylo by dobré, aby ze studia vzešlo jasno v pojmech: pak by nemohla tvrdit, že pojem čtenářství „je chápán jako cílený rozvoj dětí v oblasti čtenářských kompetencí“ - patrně nepečlivou citací z Trávníčkovy knihy tak prohlašuje čtenářství za rozvoj. (s. 13)

Věřím, že děti v lekcích či kroužcích rády a hojně se čtením pracovaly. Co však by pomohlo autorce i čtenáři DP, by byly ukázky čili popisy čtenářova výkonu, když je v tabulce hodnocen jako 2-3 a jako 5. Jsou si ty pětky atd. u různých dětí rovny? Jsou individuální vztahovou normou? K tomu by právě bylo potřeba mít přepisy hovorů aspoň u některých případů – na začátku práce, u prvních lekcí, a na konci u 7. a 8.

lekce. Právě konkrétní popisy toho, jak se dítě chová, jak mluví, co dělá, by vypovídaly nejvíce o tom, jak se jejich vztah ke knize a čtení mění. Porozuměli bychom, co znamená, že se zlepšila třeba schopnost diskutovat v kolektivu: jde jenom o kvantitu vstupů, nebo o zaměření vstupů dítěte? Nebo o reakce na druhé děti? Atp.

Oceňuji, že diplomantka dokázala s dětmi soustředěně číst, ptát se a odpovídat, prožívat a diskutovat. Z této své dobré odborné dovednosti mohla vytěžit více pro poznání změn v dětském vztahu ke knize a čtení, než kolik jí dopřály snosy z odborných pramenů.

Práci považuji za vhodnou k obhajobě. U obhajoby by mohla diplomantka doplnit, v čem tedy vidí rozdíly u žáků na úrovni 5, a ukázat, v čem spočívalo zlepšování v některých z kritérií z úrovně 2 na 5 atp.

Takový výkon bych hodnotil jako velmi dobrý.

V Praze dne 25. 8. 2015

.....

Podpis